

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับ
กุง อำเภอนongแสง จังหวัดอุดรธานี*

PUBLIC PARTICIPATION IN THE DEVELOPMENT OF THAP KUNG
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
NONG SAENG DISTRICT, UDON THANI PROVINCE

รวมพร ทาปลัด¹ และ โกศล สอดส่อง²

Ruamporn Taplad¹ And Koson Sodsong²

¹⁻²วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

¹⁻²Pitchayabundit College. Thailand.

Corresponding Author's Email: pompamtackey@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลทับกุง จำนวน 370 คน ด้วยการใช้สูตรของ Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูล ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติค่าที (t-test) และใช้สถิติเอฟ (f-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลรองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมประชาชนที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ไม่แตกต่างกัน

* Received 1 May 2025; Revised 13 May 2025; Accepted 25 May 2025

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ได้แก่ จัดเวทีหรือประชุมให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และเสนอความคิดเห็นต่อโครงการหรือแผนพัฒนา เช่น การจัดประชุมประชาชนในระดับตำบล การประชุมสาธารณะ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, บุคลากร, องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

This research aimed to study 1) public participation in the development of Thap Kung Subdistrict Administrative Organization, 2) compare public participation in the development of Thap Kung Subdistrict Administrative Organization classified by gender, age, education level, occupation and average monthly income, and 3) propose guidelines for developing public participation. The sample group used in this research was 370 people living in Thap Kung Subdistrict using Yamane's formula. The instrument used for collecting data was a questionnaire. The statistics used for analysis were number, percentage, mean, standard deviation, and data analysis. Hypothesis testing was done using t-test and f-test. The research results found that:

1. Public participation in the development of Thap Kung Subdistrict Administrative Organization was at a high level overall. The aspect with the highest average value was participation in evaluation, followed by participation in operations, and the aspect with the lowest average value was participation in receiving benefits.

2. The results of the comparison of the level of public participation in the development of Thap Kung Subdistrict Administrative Organization classified by gender, age, education level, occupation and average monthly income. Overall, people of different ages and education levels participated in the development of Thap Kung Subdistrict Administrative Organization. There is a statistically significant difference at the 0.05 level. People with different genders, occupations, and average monthly incomes have no difference in their participation in the development of Thap Kung Subdistrict Administrative Organization.

3. Suggestions for developing public participation in the development of Thap Kung Subdistrict Administrative Organization include organizing a forum or meeting for people to have the opportunity to express their opinions and provide feedback on projects or development plans, such as organizing a public meeting at the subdistrict level, a public meeting.

Keywords: Participation, personnel, subdistrict administrative organization

บทนำ

รัฐธรรมนูญของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีกรอบการจัดทำตามข้อกำหนดในมาตรา 35 ของรัฐธรรมนูญชั่วคราว ปี พ.ศ. 2557 รวมถึงเป้าหมายที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติตั้งใจให้รัฐธรรมนูญนี้ได้รับการยอมรับในระดับสากล และสอดคล้องกับวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของคนไทย รวมถึงการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในประเทศ ทั้งนี้เพื่อสร้างกลไกที่มีประสิทธิภาพในการปฏิรูปและส่งเสริมการปรองดอง พร้อมทั้งวางแนวทางในการขจัดปัญหาทุจริตและการประพฤติดีมีขอบอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังได้อาศัยความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหลายประเด็นรัฐธรรมนูญของประเทศไทยยังได้กำหนดบทบาทของประชาชนในเวทีการเมือง ซึ่งสะท้อนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอย่างชัดเจน เช่น มาตรา 44 กล่าวว่าบุคคลมีสิทธิในการชุมนุมอย่างสงบและไม่มีอาวุธ ส่วนมาตรา 45 กล่าวถึงเสรีภาพในการรวมกลุ่มและจัดตั้งพรรคการเมืองตามระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตามกฎหมาย ทั้งนี้ มาตรา 78 ให้รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในทุกด้านของการพัฒนาประเทศ การให้บริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ การต่อต้านการทุจริตและการประพฤติดีมีขอบรวมทั้งการตัดสินใจทางการเมืองและเรื่องอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน (สถาบันพระปกเกล้า, 2560)

การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความหมายสำคัญต่อระบบการเมืองในรูปแบบประชาธิปไตยสมัยใหม่ เน้นที่การมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในระบอบที่เรียกว่าประชาธิปไตยที่มีการมีส่วนร่วม ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้โอกาสประชาชนเข้าถึงการบริหารตนเองอย่างอิสระ โดยผู้คนสามารถร่วมกันบริหาร ควบคุม และตรวจสอบการทำงานของผู้นำที่มีอำนาจตลอดจนความสำเร็จในด้านการบริหารขององค์กรปกครองในระดับท้องถิ่นนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและความร่วมมือจากประชาชนให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารที่ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย ซึ่งจะส่งผลดีต่อการมีส่วนร่วมทั้งในองค์กรและชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนคือปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานขององค์กรบริหาร

ส่วนตำบลเกิดผลสำเร็จ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ (ชัยฤทธิ์ เบญญาภา, 2556)

จากการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี ในการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา มีกระบวนการตามหลักธรรมาภิบาลแต่ปัญหาหรือข้อสังเกตในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ในเขตพื้นที่ตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี นั้นส่วนใหญ่ประชาชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมมากนัก เนื่องจากมีปัญหาและปัจจัยหลายอย่างทำให้ขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น เช่น การมีส่วนร่วมสนใจทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการต่อสู้ทางการเมือง และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามการทำงาน เนื่องจากประชาชนบางส่วนอาจไม่เข้าใจระบบการเมืองท้องถิ่น หรือไม่รู้ว่าควรมีส่วนร่วมอย่างไร การขาดการศึกษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้องทำให้หลายคนไม่สนใจเข้ามามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจ การเข้าถึงข้อมูลและช่องทางการมีส่วนร่วมที่จำกัด เช่น การประชุมหรือการลงคะแนนเลือกตั้งไม่ได้เข้าถึงประชาชนในทุกกลุ่ม หรือข้อมูลไม่ถูกเผยแพร่ให้ชัดเจน ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าจะไม่สามารถมีส่วนร่วมได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี ควรหาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้ดียิ่งขึ้นตามหลักประชาธิปไตย (องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง, 2568)

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้เข้าใจว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุงอยู่ในระดับใด และมีการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุงแตกต่างกันอย่างไร และนอกจากนี้ ยังสนใจในแนวทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในให้เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยการนำผลการวิจัยนำเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเหมาะสมที่สุด และยังเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนากระบวนการปกครองในระบบประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นอย่างมาก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 5,427 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง, 2568)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งทราบจำนวนประชากรที่แท้จริง (Actual population) โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบทราบค่าประชากรจากสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1967) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หรือระดับค่าความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) เท่ากับ 370 ตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง 2) ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น 3) ด้านการตัดสินใจทางการเมือง และ 4) ด้านหลักการบริหารยุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีลักษณะคำถามเชิงบวก เป็นคำถามที่มีระดับคะแนนตามลำดับ

ตอนที่ 3 เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ แนวทางเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งสามารถตอบได้อย่างอิสระ เป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended)

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารวิชาการ ตำรางานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยสร้างข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น

3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขในด้านความเที่ยงตรง (Validity) ทั้งด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้านรูปแบบ (Format) และภาษา (Wording) ที่ใช้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) 0.67 - 1.00

4. นำแบบสอบถามกลับไปปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient of Alpha) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.815

6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยพิชญบัณฑิต ถึงผู้นำในแต่ละชุมชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งได้จัดเตรียมไว้แล้วนำไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตามที่ได้นัดหมายไว้แล้ว เพื่อแนะนำตัวพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย ขออนุญาตเก็บข้อมูล แจกแบบสอบถามการวิจัยและขอรับกลับในวันเดียวกันด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน (n) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี

2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

2.1 สถิติ t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 ตัวแปร สำหรับการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ

2.2 สถิติ F-test โดยการทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป และหากพบว่ามีค่าแตกต่างรายคู่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาต้องทำการทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างไร ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) สำหรับเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม

ส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.61	0.65	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.65	0.69	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.37	0.80	ปานกลาง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.67	0.46	มาก
รวม	3.58	0.43	มาก

1. จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D = 0.43) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.67$, S.D = 0.46) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.65$, S.D = 0.69) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.37$, S.D = 0.80) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D = 0.65) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลและแผนประจำปี ($\bar{X} = 4.05$, S.D = 0.83) รองลงมา คือ ข้อ 9. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 3.96$, S.D = 0.80) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1. ท่านมีส่วนร่วมประชุมเพื่อนนำเสนอเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ($\bar{X} = 3.19$, S.D = 1.01)

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D = 0.69) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 20. ท่านมีส่วนร่วมในโครงการก่อสร้างที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุงได้ดำเนินการ ($\bar{X} = 3.96$, S.D = 0.90) รองลงมา คือ ข้อ 15. ท่านร่วมกำหนดแนวทางพัฒนา เพื่อลดปัญหาของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.72$, S.D = 1.11) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 12. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเงินทองเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ($\bar{X} = 3.46$, S.D = 1.01)

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D = 0.80) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 24. องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ได้ร่วมกับประชาชนจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับงาน ด้านการแก้ไขปัญหาคาความยากจนเช่น การส่งเสริมอาชีพและการฝึกอบรมอาชีพให้กับประชาชน ($\bar{X} = 3.48$, S.D = 0.98) รองลงมา คือ ข้อ 26. องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ได้

ร่วมกับประชาชนจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับงานด้านโครงสร้างพื้นฐานเช่น ถนน ไฟฟ้าประปา ให้กับประชาชนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.44$, $S.D = 1.13$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 28. ท่านได้ประโยชน์จากการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการสร้างถนน ระบบไฟฟ้า ศาลา อเนกประสงค์ เป็นต้น ($\bar{X} = 3.23$, $S.D = 1.02$)

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, $S.D = 0.46$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 35. ประชาชนมีส่วนร่วมในการสำรวจความพึงพอใจของการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ($\bar{X} = 4.30$, $S.D = 0.77$) รองลงมา คือ ข้อ 37. องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและประเมินผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-plan) ($\bar{X} = 4.09$, $S.D = 0.89$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 40. ท่านมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านในกรณีที่เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ได้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบและเกิดปัญหา ($\bar{X} = 2.88$, $S.D = 0.70$)

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวม

ปัจจัยส่วนบุคคล	t / F	P-value	สรุปสมมติฐานการวิจัย
เพศ	-0.209	0.835	ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
อายุ	10.435	0.000*	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
ระดับการศึกษา	4.735	0.000*	เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
อาชีพ	3.873	0.232	ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	2.120	0.062	ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยภาพรวมประชาชนที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

1. จัดเวทีหรือประชุมให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและเสนอความคิดเห็นต่อโครงการหรือแผนพัฒนา เช่น การจัดประชุมประชาชนในระดับตำบล การประชุมสาธารณะ
2. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรมที่มีการดำเนินงานในท้องถิ่น เช่น การใช้สื่อท้องถิ่น วิทยู ทูทสน หนังสือพิมพ์
3. จัดทำโปรแกรมหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้ถึงวิธีการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงผลประโยชน์จากการพัฒนา เช่น การจัดอบรมสัมมนาหรือการเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่ายผ่านสื่อท้องถิ่น
4. ให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ภายในตำบลทุก ๆ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การประชุมสาธารณะ การเผยแพร่ข้อมูลในสื่อท้องถิ่นหรือการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อให้ประชาชนเข้าใจในวัตถุประสงค์และกระบวนการของโครงการต่าง ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อาจมีการทำงานด้านการประชาสัมพันธ์หรือการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนในตำบลเกี่ยวกับสิทธิและบทบาทในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา อาจมีการจัดเวทีประชาคมหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เมื่อประชาชนเห็นว่าการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง มีความโปร่งใสและมีการเปิดเผยข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ รวมถึงการใช้งบประมาณ ก็จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น รวมถึงมีการส่งเสริมจากหน่วยงานต่างๆ ที่กระตุ้นให้มีการร่วมมือจากภาคประชาชนในระดับท้องถิ่น ซึ่งช่วยให้การพัฒนามีความรวดเร็วและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชชานนท์ ลือนาม และบุญเหลือ บุปผามาลา (2567) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวคู อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวคู อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลรองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ดำเนินการ

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวคู อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ดังนั้นควรส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และยังคงตรงกับการศึกษาโดยฟางสวอย แก้วเกิดเคน และบุญเหลือ บุปผามาลา (2567) ที่สำรวจการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างสรรค์ชุมชนที่เทศบาลตำบลหนองเม็ก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมของประชาชนในพัฒนาการของชุมชนที่เทศบาลตำบลหนองเม็ก อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับสูง และถ้าตรวจสอบข้อมูลเชิงลึกจะพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการเข้าร่วมในการดำเนินงาน ก่อนที่จะมีการตัดสินใจ และด้านที่ต่ำสุดคือการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมนี้อาจเกิดจากการที่ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาชุมชน และเข้าใจว่าการมีส่วนร่วมของตนส่งผลต่อการพัฒนาสังคมโดยรวมจึงทำให้มีระดับการเข้าร่วมสูงมาก

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์กรท้องถิ่นอาจมีการส่งเสริมให้ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็ตามมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เกิดการเลือกปฏิบัติ ตำบลทับกุงมีวัฒนธรรมการร่วมมือและสนับสนุนกันในทุกด้าน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาก็อาจเกิดขึ้นได้จากการมีแนวคิดร่วมกันของทุกคน ไม่ว่าจะเป็นเพศใดก็ตาม และในปัจจุบันอาจมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งเสริมบทบาทของผู้หญิงในการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดความสมดุลในการมีส่วนร่วมทั้งในกลุ่มผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสงบสีเลา และสุปัน สมสาร (2567) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกุดบากอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกุดบากอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอายุมากอาจมีประสบการณ์และความเข้าใจในเรื่องการจัดการและการพัฒนาชุมชนมากกว่า ขณะที่คนรุ่นใหม่อาจมีมุมมองที่เปิดกว้างและสนใจเทคโนโลยีหรือการพัฒนาแบบใหม่ที่

ทันสมัยมากกว่า คนในแต่ละวัยอาจมีทัศนคติที่แตกต่างกันต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะในการพัฒนาชุมชน คนรุ่นก่อนอาจมองว่าเป็นหน้าที่ในการดูแลและพัฒนาชุมชน ขณะที่คนรุ่นใหม่อาจสนใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองหรือการพัฒนาในด้านที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีหรือการศึกษา คนในวัยทำงานหรือวัยรุ่นมักจะเข้าถึงข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งอาจทำให้พวกเขามีความรู้และการมีส่วนร่วมที่สูงขึ้นในบางกิจกรรม ในขณะที่คนในวัยผู้ใหญ่หรือผู้สูงอายุอาจไม่ได้เข้าถึงข้อมูลในลักษณะนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ มนัสปัญญาสกุล และ สุกิจ ชัยมุสิก (2566) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลดอนกระเบื้อง แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภาวดี กรมทอง (2563) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วอำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วอำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน

2.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงอาจมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลหรือทำความเข้าใจกับกระบวนการพัฒนาได้ดีกว่า เช่น การเข้าใจนโยบายสาธารณะหรือการวางแผนโครงการต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้พวกเขามีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ได้มากขึ้น ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงอาจมีโอกาเข้าถึงข้อมูลหรือทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เช่น การอบรมหรือการประชุมในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ มนัสปัญญาสกุล และ สุกิจ ชัยมุสิก (2566) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลดอนกระเบื้อง แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภาวดี กรมทอง (2563) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วอำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วอำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร แตกต่างกัน

2.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีการส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นการสร้างงาน การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานหรือกิจกรรมสาธารณะอื่นๆ ที่ไม่จำกัดแค่กลุ่มอาชีพใดอาชีพหนึ่ง เนื่องจากชุมชนมีความต้องการในการพัฒนาที่คล้ายคลึงกัน เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน, การสร้างงาน หรือการพัฒนาสังคม จึงทำให้ประชาชนทุกอาชีพมีความสนใจและมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสงปสีเลา และสุปัน สมสาร (2567) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกุดบากอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกุดบากอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภูวนัฐ ประถมพานิชย์ และพิชัยรัฐ หมื่นด้วง (2565) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านหัน อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน

2.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า แม้ว่ารายได้อาจแตกต่างกัน แต่ถ้าประชาชนมีการศึกษาหรือความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการมีส่วนร่วม เช่น ความเข้าใจในกระบวนการทางการเมือง หรือการพัฒนาชุมชน พวกเขาอาจจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร แม้จะมีรายได้ต่างกัน ในบางชุมชนอาจมีค่านิยมหรือความเชื่อที่ว่าทุกคนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาและช่วยกันปรับปรุงชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน แม้ว่าในทางปฏิบัติจะมีความแตกต่างในระดับรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสงปสีเลา และสุปัน สมสาร (2567) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกุดบากอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกุดบากอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง พบว่าประชาชนที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง ได้แก่ จัดเวทีหรือประชุมให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และเสนอความคิดเห็นต่อโครงการหรือแผนพัฒนา เช่น การจัดประชุมประชาชนในระดับตำบล การประชุมสาธารณะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

จากผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ดังนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ควรมีการดำเนินการดังนี้

1.1 จัดกิจกรรมหรือประชุมเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหรือแผนงานต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในตำบล เช่น การจัดสัมมนา การประชุมชุมชน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิและผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับจากโครงการต่าง ๆ ส่งเสริมให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลทำให้พวกเขามีความพร้อมในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือการตัดสินใจ

1.2 ใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ การประชุมหมู่บ้าน หรือการตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยตัวแทนจากประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอความคิดเห็นหรือข้อกังวลเกี่ยวกับการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา และสามารถสื่อสารกับผู้นำท้องถิ่นได้อย่างสะดวกและโปร่งใส

1.3 ออกแบบโครงการที่ประชาชนสามารถเข้าร่วมได้ทั้งในส่วนของการตัดสินใจและการดำเนินการ เช่น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจในท้องถิ่น หรือการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณ

1.4 จัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรมและโปร่งใส โดยการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์ที่เหมาะสมและไม่เกิดความเหลื่อมล้ำในชุมชน การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่สามารถเข้าถึงได้และเข้าใจง่าย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

- ชัยฤทธิ์ เบญญากาศ. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบลบางตาวาอำเภอนอง จิกจังหวัดปัตตานี. ภาคนิพนธ์บริหารการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ปัตตานี : สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์.
- วิไลลักษณ์ มนัสปัญญาสกุล และ สุกิจ ชัยมุสิก. (2566). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลดอนกระเบื้อง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- รัชชานนท์ ลีอนาม และบุญเหลือ บุปผามาลา. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัวคู อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี. คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิษณุพนธ์.
- ศุภาวดี กรมทอง. (2563). การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วอำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2560). บันทึกเรื่องเด่นรางวัลพระปกเกล้า : ท้องถิ่นกับการบริการ

สาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.

สงปสีเลา และสุป็น สมสาร. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
เทศบาลตำบลกุดบากอำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร.คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิษณุ
บัณฑิต.

องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง. (2568).ข้อมูลพื้นฐาน. องค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง
อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี.

Yamane, Taro. (1967). statistic and Introductory Analysis. 3.rd ed. New York :
Harper & Row.